

06.12.13

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret (Dansk indfødsret til unge født og opvokset i Danmark)

Justitsministeriet har d.11.november 2013 anmodet om en udtalelse vedrørende ovennævnte udkast til lovforslag. Høringsfristen er fastsat til d.9.december 2013.

1. Indledning

Dansk Flygtningehjælp er overordnet positiv over for indførelsen af en ordning, der giver nemmere adgang til at opnå dansk indfødsret for unge født og opvokset i Danmark. Vi er i den sammenhæng særligt opmærksomme på mulighederne for børn og unge i flygtningefamilier samt statsløse. Børn med flygtningebaggrund og statsløse børn befinder sig i en særlig situation, fordi de ikke har mulighed for beskyttelse i et andet land.

Dansk Flygtningehjælp har på denne baggrund dels en række bemærkninger til forskellige elementer i den foreslåede erklæringsordning dels nogle afsluttende generelle bemærkninger om den samlede indfødsretslovgivning og behovet for yderligere ændringer.

2. Bemærkninger til den konkrete udformning af erklæringsordningen**Kravet om at være født i Danmark og bopæl (den foreslåede § 3 A, stk.1 og stk.2, nr.4, lovforslaget § 1, nr. 3)**

Det foreslås, at muligheden for at erhverve dansk indfødsret ved erklæring skal gælde for udlændinge født i Danmark. Det er yderligere en betingelse, at personen sammenlagt har haft 12 års bopæl i Danmark, heraf mindst 5 år inden for de sidste 6 år.

Der har tidligere (før 2004) været en erklæringsordning for unge udlændinge med opvækst i Danmark, hvor bopælskravet var 10 år. Der er endvidere bestemmelser i den nugældende lov om indfødsret, hvor-

RANKED AS THE WORLD'S
BEST HUMANITARIAN NGO**2013**

efter nordiske statsborgere kan erhverve dansk indfødsret ved erklæring, hvis de har haft 10 års bopæl i Danmark.

Den tidligere erklæringsordning gav mulighed for, at unge udlændinge, som var kommet til Danmark som børn, herunder som børn i flygtningefamilier, selv som unge kunne erhverve dansk indfødsret via statsamtet.

I den foreslåede erklæringsordning vil flygtningebørn, som er kommet til Danmark sammen med forældrene eller senere via familiesammenføring derimod ikke være omfattet af erklæringsordningen. De vil dermed være afhængige af forældrenes mulighed for at opfylde gældende krav ved naturalisation (optagelse på lovforslag sammen med forældre) eller henvist til selv at søge naturalisation (ved lov) på gældende betingelser, når de bliver voksne.

Med henvisning til Flygtningekonventionens bestemmelser om at lette flygtnings adgang til naturalisation og bestemmelsen i Europarådets statsborgerretskonvention om at lette erhvervelsen af statsborgerskab for personer, der er kommet til landet som børn, vil Dansk Flygtningehjælp gerne opfordre til, at den foreslåede erklæringsordning ændres, så den også omfatter unge som er kommet til Danmark som børn. Vi vil yderligere opfordre til overvejelser om at sænke kravet om 12 års bopæl. Vi vil i den forbindelse også henvise til anbefalingerne i den seneste status over menneskerettigheder i Danmark fra Institut for Menneskerettigheder, "Menneskerettigheder i Danmark - Status 2013", afsnit 14 om statsborgerskab.

Afgivelse af erklæringen mellem fyldt 18 år og fyldt 19 år

Efter den foreslåede § 3 A, stk.2, nr.1 og 2, kan erklæringen afgives af personer, der har bestået folkeskolens afgangsprøve med et karaktergennemsnit på mindst 2 eller er fyldt 18 år, og erklæringen skal afgives inden det fyldte 19.år.

Forslaget giver dermed en ganske kort tidsfrist for de unge, der måtte ønske at erhverve dansk indfødsret. Til sammenligning er aldersperioden i erklæringsordningen for nordiske borgere 18 til 23 år – samme aldersperiode som i den tidligere ordning for andre unge udlændinge.

Det fremgår af lovbemærkningerne, afsnit 3.2, side 13 i lovudkastet, at der på Justitsministeriets og statsforvaltningens hjemmesider vil blive givet oplysning og vejledning om mulighederne for at erhverve dansk indfødsret ved erklæring

Dansk Flygtningehjælp finder den foreslåede tidsfrist for snæver. Efter vores vurdering og kendskab til målgruppen er der endvidere behov for

en langt mere opsøgende og synlig oplysnings- og vejledningsindsats. Det vil ikke være tilstrækkeligt blot at lægge vejledning på de to hjemmesider. Det gælder i særlig grad, hvis den snævre tidsfrist fastholdes.

Unge med alvorlig funktionsnedsættelse og handicapkonventionen

Det fremgår af lovudkastet, at personer, som ikke er fyldt 18 år, og som på grund af langvarig funktionsnedsættelse ikke har aflagt folkeskolens afgangsprøve og dermed ikke kan erhverve indfødsret ved erklæring, har mulighed for at ansøge om indfødsret ved naturalisation. Sådanne ansøgninger vil ifølge lovbemærkningerne blive forelagt Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på afgørelse om dispensation fra betingelser i naturalisationscirkulæret.

Dansk Flygtningehjælp er usikker på, om denne løsning lever fuldt op til Handicapkonventionens krav om, at personer med handicap skal have ret til statsborgerskab på lige fod med andre. Børn/unge med handicap henvises med den foreslåede ordning til en tungere procedure (naturalisation) end erklæring ved statsamtet.

3. Afsluttende om den samlede indfødsretslovgivning og sammenhæng til Regeringsgrundlaget

Dansk Flygtningehjælp er som nævnt overordnet positiv over for en nemmere adgang til indfødsret for unge med opvækst i Danmark. Efter vores opfattelse er der endvidere med indfødsrets aftalen fra maj 2013 sket en række forbedringer i reglerne om naturalisation.

Dansk Flygtningehjælp mener dog, at der fortsat er behov for en række yderligere ændringer, som kan etablere en bedre retssikkerhed på området og sikre, at Danmark i højere grad lever op til menneskeretlige standarder i forhold til statsborgerskab, herunder Flygtningekonventionens bestemmelser om at lette flygtnings adgang til statsborgerskab, Børnekonventionens bestemmelser om børns ret til statsborgerskab og de internationale konventioner om statsløshed og statsborgerskab. Vi vil i den forbindelse gerne henvise til den seneste status over menneskerettigheder i Danmark fra Institut for Menneskerettigheder, "Menneskerettigheder i Danmark - Status 2013", afsnit 14 om statsborgerskab. Instituttets rapport rummer bl.a. anbefalinger om at forbedre retsstillingen for sårbare grupper, herunder statsløse og flygtninge. Anbefalingerne vedrører både børn og voksne.

Vi er opmærksomme på, at Regeringsgrundlaget fra 2011 rummer overvejelser om yderligere ændringer i reglerne omkring statsborgerskab, herunder overvejelser om, at kravene ved naturalisation skal

vedtages ved lov frem for skiftende politiske aftaler. Dansk Flygtningehjælp har yderligere noteret sig, at regeringens lovprogram for folketingssamlingen 2013/2014 indeholder et lovforslag om øget accept af dobbelt statsborgerskab.

I forlængelse af ovenstående bemærkning om det fortsatte behov for ændringer i indfødsretslovgivningen og i forlængelse af vores henvisning til statusrapporten fra Institut for Menneskerettigheder, vil vi gerne på linje på instituttet anbefale, at der nedsættes en lovforberedende kommission om statsborgerskab, jf. afsnit 4.2 i kapitel 14, Statsborgerskab, Menneskerettigheder i Danmark, Status 2013.

En fortsat stykvis gennemførelse af påtænkte ændringer i regelsættet omkring indfødsret rummer efter vores opfattelse også en risiko for, at der ikke kan sikres den fornødne konsistens og sammenhæng i retstilstanden på indfødsretsområdet.

Med venlig hilsen

Andreas Kamm, generalsekretær
Dansk Flygtningehjælp

Email: andreas.kamm@drc.dk Direkte telefon: 33735130